

Sprawozdanie za 2018 rok z realizacji Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2016-2018 dla Gminy Jastrzębia

Na terenie Gminy Jastrzębia realizowany jest Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2016-2018 na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t. j. Dz. U. z 2015 r., poz. 1515) oraz art. 176 pkt 1, art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t. j. Dz. U. z 2015 r., poz. 332 z późn. zm.). Program został przyjęty uchwałą Nr XIII/68/2015 Rady Gminy Jastrzębia z dnia 11 grudnia 2015 r.

Program adresowany jest do rodzin z dziećmi, które przeżywają trudności w wypełnieniu funkcji opiekuńczo - wychowawczych oraz rodzin, w których dzieci umieszczone zostały w pieczy zastępczej. Szczególnej uwagi wymagają dzieci z rodzin niewydolnych wychowawczo. Dysfunkcyjność rodziny jest spowodowana w głównej mierze: ubóstwem, bezrobociem, uzależnieniami, co przyczynia się do powstania znacznych strat rozwojowych u dzieci żyjących w tych rodzinach.

Zadania w ramach Programu koncentrują się nie tylko na dziecku, ale na całej rodzinie, również w sytuacjach, gdy dziecko umieszczone zostało poza rodziną biologiczną. W realizacji programu uczestniczyły instytucje i organizacje realizujące zadania z zakresu wspierania rodziny.

Celem głównym Programu Wspierania Rodziny na lata 2016 - 2018 dla Gminy Jastrzębia jest wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych.

Cele szczegółowe Programu:

- Zapobieganie powstawania sytuacji kryzysowych wymagających interwencji oraz rozwiązywanie już istniejących.
- Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dziecka.
- Poprawa jakości opieki sprawowanej przez biologicznych rodziców.

Cel szczegółowy 1:

Zapobieganie powstaniu sytuacji kryzysowych wymagających interwencji oraz rozwiązywanie już istniejących

W pracy z rodziną ważna jest koordynacja działań różnych instytucji i służb wspierania rodziny. Zatem praca ta jest realizowana poprzez współpracę grup, w skład których wchodzi przedstawiciele instytucji pracujących na rzecz rodziny, w szczególności: asystent rodziny, pedagog szkolny, pracownik socjalny, przedstawiciel policji, kurator sądowy. W rodzinach, w których stwierdzono występowanie zjawiska przemocy wdrażana jest procedura Niebieskiej Karty.

Pracownicy socjalni prowadzą pracę z rodzinami z problemem uzależnień poprzez kierowanie w/w osób do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

w Jastrzębi. W ramach działalności Komisja prowadzi działania interwencyjno - wspierające. Rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych należy zapewnić pomoc i wsparcie. W przypadku, gdy Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Jastrzębi poweźmie informację o rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych, pracownik socjalny przeprowadza w tej rodzinie wywiad środowiskowy, następnie dokonuje analizy sytuacji rodziny i występuje do kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jastrzębi z wnioskiem o przydzielenie asystenta rodziny.

W roku 2018 rodziny wymagające wsparcia asystenta rodziny mogły skorzystać z takiej pomocy. W tym celu Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Jastrzębi zatrudnia asystenta rodziny. Zatrudnienie asystenta rodziny dofinansowane było w ramach rozstrzygniętego przez Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej „Programu asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej na rok 2018”. Asystent rodziny współpracował z 12 rodzinami z terenu Gminy Jastrzębia, w których występowały sprzężone problemy, takie jak: trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych, choroba psychiczna, alkoholizm, przemoc, bezrobocie, sieroctwo, niepełnosprawność.

Zapobieganie powstawaniu sytuacji kryzysowych wymagających interwencji oraz rozwiązywanie już istniejących				
Zadania	Wskaźniki realizacji działań	Okres realizacji	Realizator	Źródło finansowania
Monitoring sytuacji rodzin zagrożonych dysfunkcjami / rodzin dysfunkcyjnych oraz analiza zjawisk rodzących potrzebę ubiegania się o pomoc.	Powody przyznania pomocy: - bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych : liczba rodzin: 6 ; - liczba rodzin w których przyznano pomoc z powodu bezrobocia: 52; - liczba rodzin w których przyznano pomoc z powodu uzależnień: 2 ; - liczba rodzin w których występuje długotrwała choroba: 41 ; - liczba rodzin w których przyznano pomoc z powodu niepełnosprawności: 41; - liczba rodzin w których przyznano pomoc z powodu ubóstwa: 69 ; - liczba rodzin w których przyznano pomoc z powodu	2018 r.	GOPS w Jastrzębi	Środki własne. Środki zewnętrzne.

	potrzeby ochrony macierzyństwa: 21 .			
Współpraca z kuratorami sądowymi, policją, szkołami, placówkami wsparcia dziennego, świetlicami środowiskowymi w celu wypracowania wspólnych działań profilaktycznych.	Liczba prowadzonych Niebieskich Kart: 14. Rodziny objęto monitoringiem pracowników socjalnych, dzielnicowych i kuratorów sądowych.	2018 r.	GOPS w Jastrzębi Urząd Gminy w Jastrzębi ZI ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie	Środki własne.
Praca socjalna polegająca na wzmacnianiu lub odzyskiwaniu przez rodzinę zdolności do pełnienia prawidłowych funkcji w społeczeństwie.	Objęcie rodzin wsparciem w postaci pracy socjalnej przez pracowników socjalnych.	2018 r.	GOPS w Jastrzębi	Środki własne.
Motywowanie członków rodziny do podejmowania działań na rzecz niwelowania własnych dysfunkcji np. podjęcie terapii leczenia uzależnień, terapii dla ofiar i sprawców przemocy domowej.	Liczba osób, które podjęły terapię: 3. Liczba Niebieskich Kart: 14.	2018 r.	GOPS w Jastrzębi ZI ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie GKRPA	Środki własne.
Dążenie do reintegracji rodzin poprzez pomoc rodzinie, z której dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej w odbudowaniu odpowiedniego środowiska wychowawczego z poprawnymi relacjami i rolami, pozwalającymi na powrót dzieci do rodziny naturalnej.	Monitoring rodzin w których dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej.	2018 r.	GOPS w Jastrzębi ZI ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie GKRPA Placówki	Środki własne. Środki zewnętrzne.

			oświatowe PCPR w Radomiu	
W zależności od zdiagnozowanych potrzeb – zapewnienie opieki rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych przez asystenta rodziny.	Liczba asystentów pracujących na rzecz mieszkańców gminy: 1. Liczba rodzin, którym przydzielono asystenta: 12. Liczba osób w rodzinach: 48.	2018 r.	GOPS w Jastrzębi Urząd Gminy w Jastrzębi	Środki własne. Środki zewnętrzne.

Cel szczegółowy 2:

Zabezpieczanie podstawowych potrzeb bytowych dziecka

Wsparcie i pomoc w ramach tego działania są kierowane do osób i rodzin, które z różnych przyczyn nie mogą funkcjonować prawidłowo w oparciu o posiadane środki i zasoby. Wsparcie jest wielopłaszczyznowe. Obejmuje poprawę warunków bytowych jak i wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży, barier w dostępie do leczenia, rehabilitacji, wypoczynku. Dzieci z rodzin dysfunkcyjnych uzyskały pomoc w formie posiłków wydawanych na terenie szkoły lub w formie świadczenia pieniężnego na zakup posiłku. Ponadto Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej zainteresowanym klientom wydał skierowania do odbioru bezpłatnej żywności.

Pracownicy socjalni dokonywali bieżącej diagnozy i analizy środowisk rodzinnych za pomocą wywiadu środowiskowego. W rodzinach przeżywających trudności rozpoznawali deficyty w zakresie pełnienia ról rodzicielskich, zaniedbań względem dzieci oraz dokonywali oceny sytuacji dziecka w rodzinie. Monitorowali sytuację zdrowotną dzieci z rodzin dysfunkcyjnych. W środowisku domowym sprawdzali czy dziecko ma zapewnione niezbędne potrzeby życiowe: żywność, ubrania, leki w przypadku choroby. Szczególną uwagę podczas pracy w terenie zwracano na fakt czy dzieci nie mają zranień, siniaków, otarć oraz monitorowano stan zdrowia i higieny.

W przypadku, gdy rodzina jest niewydolna wychowawczo Sąd może postanowić o umieszczeniu dziecka poza rodziną biologiczną. Działania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jastrzębi polegały na dokonaniu diagnozy sytuacji rodziny. Rodziny dysfunkcyjne w których zostały stwierdzone problemy opiekuńczo – wychowawcze lub dziecko przebywa w pieczy zastępczej zostały objęte wsparciem asystenta rodziny, który pracował z rodziną biologiczną. Celem współpracy z rodziną jest motywowanie rodziców do utrzymania regularnego kontaktu z dzieckiem przebywającym w placówce oraz konsekwentne realizowanie założonych celów. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej

w Jastrzębi wspiera rodzinę biologiczną w działaniach zmierzających do poprawy ich sytuacji oraz powrotu dziecka do rodziny biologicznej.

W 2018 roku z terenu Jastrzębi jedno dziecko przebywało w placówce opiekuńczo – wychowawczej. Ośmioro dzieci przebywało w rodzinie zastępczej.

Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dziecka				
Zadania	Wskaźniki realizacji działań	Okres realizacji	Realizator	Źródło finansowania
Zapewnienie pomocy materialnej i rzeczowej ubogim rodzinom.	Liczba rodzin objętych pomocą: 136. Liczba osób w tych rodzinach: 431.	2018 r.	GOPS w Jastrzębi UG w Jastrzębi	Środki własne. Środki zewnętrzne.
Objęcie dożywianiem wszystkich potrzebujących dzieci.	Liczba dzieci korzystających z posiłków: 164 z 77 rodzin.	2018 r.	GOPS w Jastrzębi UG w Jastrzębi	Środki własne. Środki zewnętrzne.
Monitorowanie sytuacji zdrowotnej dzieci z rodzin dysfunkcyjnych.	Liczba rodzin: 12. Liczba dzieci w tych rodzinach: 28.	2018 r.	GOPS w Jastrzębi	Środki własne. Środki zewnętrzne.
Objęcie rodzin dysfunkcyjnych profesjonalną pomocą.	Ilość godzin dokonanego nieodpłatnego poradnictwa specjalistycznego: 72. Szkolenie zorganizowane w UG w Jastrzębi – liczba uczestników: 10.	2018 r.	GOPS w Jastrzębi	Środki własne.
Zabezpieczenie środków na pobyt dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym.	Jedno dziecko z terenu Gminy przebywało w placówce opiekuńczo – wychowawczej. Ośmioro dzieci przebywało w rodzinie zastępczej.	2018 r.	GOPS w Jastrzębi UG w Jastrzębi	Środki własne.

Cel szczegółowy 3:
Poprawa jakości opieki sprawowanej przez biologicznych rodziców

Rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych należy zapewnić pomoc i wsparcie.

Prowadząc pracę z rodzinami z problemem uzależnień pracownicy kierują w/w osoby do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. W ramach działalności Komisja prowadzi działania interwencyjno – wspierające.

W rodzinach, w których stwierdzono występowanie zjawiska przemocy wdrażana jest procedura Niebieskiej Karty.

Rodzinom udzielana jest pomoc finansowa i rzeczowa. Rodzaj, forma i rozmiar świadczeń uzależnione są od okoliczności uzasadniających przyznanie pomocy, własnych zasobów, uprawnień i możliwości osób ubiegających się o przyznanie pomocy, a także od możliwości Ośrodka Pomocy Społecznej.

Asystent rodziny współpracował z 12 rodzinami z terenu Gminy Jastrzębia, w których występowały sprzężone problemy, takie jak: trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych, choroba psychiczna, alkoholizm, przemoc, bezrobocie, sieroctwo, niepełnosprawność.

Asystent rodziny w 2018 roku zakończył pracę z 4 rodzinami, które wyprowadziły się z terenu gminy.

Kumulacja problemów w rodzinie i niechęć do zmiany sposobu życia wskazują, że zakładane efekty pracy asystenta rodziny z rodziną wymagają niejednokrotnie kilkuletniej, intensywnej pracy. Przeciętny czas pracy z rodziną wg stanu na 31 grudnia 2018 r. wynosił 52 miesiące.

Poprawa jakości opieki sprawowanej przez biologicznych rodziców jest ważnym elementem pracy zarówno pracowników socjalnych jak i asystenta rodziny, poprzez udział w szkoleniach poszerzają swoją wiedzę na ten temat.

Dnia 19 grudnia 2018 roku odbyło się szkolenie pt. "Kompetencje rodzicielskie". Szkolenie było skierowane do rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny, w którym wzięło udział 10 uczestników, czyli po jednym rodzicu z każdej rodziny objętej asystenturą. Kompetencje rodzicielskie rozumiane są jako wszelkie umiejętności, które zapewniają lub przyczyniają się do budowania skutecznej interakcji i relacji między rodzicem a dzieckiem. Kształtowanie i/lub podnoszenie poziomu kompetencji rodzicielskich zapewnia skuteczne realizowanie celów wychowawczych ze strony rodzica. Kompetencje rodzicielskie traktować można jako złożone umiejętności radzenia sobie w różnych sytuacjach występujących w relacji rodzic – dziecko, skuteczne osiąganie celów wychowawczych, budowanie i utrzymywanie pożądanej wychowawczo więzi z dzieckiem.

Poprawa jakości opieki sprawowanej przez biologicznych rodziców

Zadania	Wskaźniki realizacji działań	Okres realizacji	Realizator	Źródło finansowania
Szczegółowe i wieloaspektowe rozpoznanie sytuacji rodziny przeżywającej trudności.	Liczba rodzin przeżywających trudności: 12.	2018 r.	GOPS w Jastrzębi	Środki własne. Środki zewnętrzne.
Kierowanie osób uzależnionych na leczenie.	Liczba osób, które podjęły terapię: 3.	2018 r.	GOPS w Jastrzębi GKRPA	Środki własne.
Włączenie Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Rozwiązywania Przemocy w Rodzinie w rozwiązanie problemu przemocy w rodzinie.	Liczba prowadzonych Niebieskich Kart: 14.	2018 r.	GOPS w Jastrzębi ZI ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie Policja	Środki własne.
Udzielanie rodzinom pomocy finansowej i rzeczowej (w formie żywności, odzieży).	Dożywianie w szkołach – liczba dzieci: 164. Zasiłki celowe na dożywianie – liczba osób: 57. Przekazywanie rodzinom odzieży pozyskanej od mieszkańców.	2018 r.	GOPS w Jastrzębi Urząd Gminy w Jastrzębi	Środki własne. Środki zewnętrzne.
Przydzielenie rodzinom asystenta rodziny.	Liczba rodzin współpracujących z asystentem rodziny: 12. Liczba dzieci: 28.	2018 r.	GOPS w Jastrzębi Sąd Rodzinny i Nieletnich	Środki własne. Środki zewnętrzne.
Udział pracowników socjalnych i asystentów rodziny w szkoleniach dotyczących pracy z rodziną.	Liczba szkoleń i konferencji: asystent rodziny: 1, pracownicy socjalni: 1.	2018 r.	Pracownicy socjalni Asystent rodziny	Środki własne.

Finansowanie zadania

Koszty realizacji zadań wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej:

- Na zatrudnienie asystenta rodziny Gmina Jastrzębia uzyskała dotację z Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej w wysokości: 22 198,05 zł. Wkład własny gminy stanowiła kwota 27 665,36 zł.
- Finansowanie pobytu jednego dziecka w placówce opiekuńczo – wychowawczej oraz ośmiorga dzieci w rodzinach zastępczych. Koszty poniesione przez Gminę Jastrzębia to kwota: 59 795,75 zł w tym:
 - 7 999,10 zł - placówka opiekuńczo – wychowawcza;
 - 54 796,65 zł - rodzina zastępcza.

Pozostałe zadania w zakresie wspierania rodziny są realizowane przez pracowników socjalnych oraz asystenta rodziny, w ramach obowiązków służbowych.

Podsumowanie

Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Jastrzębia zakłada tworzenie warunków dla poprawy jakości życia rodzin, w szczególności dzieci. Niezbędne jest systematyczne podnoszenie świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków dysfunkcji oraz promowanie rodzinnego stylu życia.

Wspieranie rodziny, to jednocześnie rozwój i wzmacnianie społeczności lokalnej. Na bieżąco prowadzony jest monitoring sytuacji dzieci w rodzinach objętych pomocą Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jastrzębi.

Zadanie to jest realizowane zarówno przez asystenta rodziny, jak i pracowników socjalnych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jastrzębi. W związku z tym prowadzimy również bardzo szeroką współpracę z placówkami oświatowymi, placówkami ochrony zdrowia, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, Urzędem Gminy, Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, poradniami leczenia uzależnień, Zespołem Interdyscyplinarnym do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, Posterunkiem Policji, Sądami i kuratorami sądowymi, Poradniami Psychologiczno-Pedagogicznymi oraz innymi instytucjami zajmującymi się sprawami rodziny.

ASYSTENT RODZINY
Anna Tkaczyk
Anna Tkaczyk